

జీవితం

కుమారి సుమన్

అయితే 'యేదో' నవల చదువుతూ రేడియో వింటున్నా. ఇంతలోకి 'విస్ట్' ఆనేమూల వివేకవృత్తి గలగా అయితుకు వెళ్ళి ఉత్తరాల తీసుకోవాలనుకున్నాను. ఉత్తరాలన్నీ బట్టిమీదపెట్టి ముందుగా పెట్టికుంటే తీసి కూరాలను. ఒక్కసారి ఎగిరి కంటేయాలింది.

అవలు నంగతి—అన్నయ్య పెట్టి!

అన్నయ్యంటే మా స్వంత అన్నయ్యనుకుంటూ లేనా! కాదు! ఎన్నో విందలను తెక్క చెయ్యకుండా నేను సంపాదించుకున్న అన్నా! కాని స్వంత అన్నకుంటే ఎక్కువమీ గుండెమీద వెయివేసికొని చెప్పగలను. ఇంతకూ మా అన్నయ్యపేరు మీకు చెప్పనేలేదు కదా! (వెళ్ళారో! ఇక చదువంటారా తెమిస్తే తో తివర్చి పూర్తిచేసి ప్రస్తుతం ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయం లెక్కరకు వుద్దోగం చేస్తున్నాడు. ఇక కాలోయే వదిల ఎవ్. ఎన్. సి పూర్తిచేసింది పేరు కచ్చా!

అన్నయ్యను, కాలోయే వదిలను తలంచుకుంటూ విన్నుదెప్పుడు ఆయనకు ఈ నంగతి చెప్పనా? ఎప్పుడు బయలుదేరాలా? పెట్టిచూస్తే యింకా ఆరుకోకాలే వుంది. ఇలా— అలోచిస్తూండగానే సాయంత్రం ముయింది.

సాయంత్రం అయిదు గంటలకు ఆయన రావే వచ్చారు. రాగానే కాఫీ, టిఫిన్ అందించి అది పూర్తి కాగానే 'ఏమండీ మా అన్నయ్యపెండ్లి, రమ్మని పురీమరీ వ్రాకాడు' యిక ఉండలేక చెప్పి తుభ లేఖ చూపాను.

ఆ తుభలేఖ చదువుతుంటే ఆయన ముఖాన్ని పరిశీలిస్తూ కూర్చున్నా! "అలే మీకు అన్నయ్య వున్నాడా?" అని ఆయన ప్రశ్నిస్తే యింతకాలం వరకు చెప్పని నంగతులన్నీ చెప్పి ఆయన్ని ఆశ్చర్యపెడ దామనుకున్నా వా ఆరోచవలకు విరుద్ధంగా ఆయన ముఖం తీవ్రరూపం దాల్చేటప్పటికీ వా పరిస్థితి యిలా మారింది! మీకు చెప్పనక్కరలేదనుకుంటూ! ఆయన తన భావాన్ని ఎలాగో అబద్ధిపెట్టుకొని "నీకేంవరకు అన్నలున్నట్లు నాకు తెలియదే! స్వంత అన్నలు కాకపోయినా కనీసం పెద్దమ్మచిన్నమ్మ కొడుకులు కూడా లేరుకదా! మరి ఈ అన్న ఎక్కడ నుండి వచ్చాడు?"

ఎంతో వికారం పొందయులనుకున్న ఈయన కూడ నన్నుపార్థం చేసుకోవ్వారు. అబ్బ! ఆ మూలతో ఎంత అనుమానం!

అన్నయ్య నంగతి ఆయనతో చెప్పుదామని నోరు తెరిచామగా ఇంతలోకి ఆయన "నాకు క్షమా

పెట్టానో అయింది. పోతున్నా" అంటూ విసురుగా బయలుకు వెళ్ళిపోయారు!

ఇక నేను అలాగే కొయ్యలారిపోయి తర్వాత కొంచెం సేవటికీ శరీరాన్ని ఆధీనంలోకి తెచ్చు

48 వకటి చూసండి

అమ్మ నా కల్లానా స్వీకరిస్తోందే నేను ఆశ్చర్యపడ్డాను!

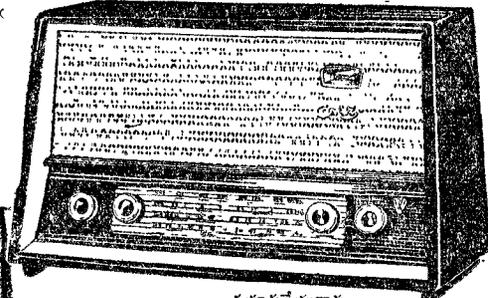
కల్లానా-టి

విటమిన్ తో ఉత్తేజకరమైన కాలియమ్ గర్భిణి స్త్రీలకు, శిశువులను పెంచుతున్న తల్లిలకు, ఎదుగుచున్న బాలలకు

GRS.55 TEL

చూచుటకు అందముగను
వినుటకు రమ్యముగను నుండు

OMEGA కామర్ రేడియోస్

మాడల్ నం. R 44 A.
ఎ.సి. 6 వాట్స్ 4 డ్రాంట్స్
వెల రూ. 250/-
ఎక్స్లెస్ డ్యూటీ మరియు ఇతర చట్టము మినహా

శయాభవమువారికి
సింగ్ రేడియో కంపెనీ, తెల్లి-8
మద్రాసు, మైసూరు, కేరళ & ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ములకు.
డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:
కృష్ణ (నేల్స్) ఏజెన్సీ,
48, మాంట్ రోడ్, మద్రాసు-6 పోస్: 85168

సిటీ డిలర్లు: మెనబ్బు ఎన్ జీస్,
శాఖలు నెం. 17 & 18, కాంగ్రెస్ బిల్డింగ్, 111, మాంట్ రోడ్, మద్రాసు-6.

కొని ఎలాగోనోయి మంచంమీదనుండి ఏడ్చాను. ఇది జీవితంలో నా అఖరి ఓటమి! ఏడ్చినప్పుడు యింక ఓపిక లేక, ఓటార్చేవాళ్ళు తనివరిస్తే తిలమకుంటున్నా పిచ్చిగా నవ్వుకున్నా!

అన్నయ్య విషయంలో నన్నుంతులకూ ఎవరూ అర్థం చేసుకోలేదు! యిదే నా బాధ! కనీసం మర వారన్నా అర్థం చేసుకుంటారని అనిచాను గాని తన సారికూడ పారబడ్డానని అర్థమయింది!

అ... మళ్ళా నా కథలోకి వస్తున్నా! తల్లూ నేను మంచంమీదనుంచి నెమ్మదిగా లేచి బల్బు దగ్గరకు వెళ్ళి అన్నయ్య వ్రాసిన ఉత్తరం తనికొక మళ్ళీ యుంకోసారి చదవడము మొదలుపెట్టా.

“చెల్లీ! నీవు, మీ ఆయనా కలిసి ఎలాగయినా పెళ్ళి నాలుగు రోజులు ముందు రావాలి” నాకు నవ్వువచ్చింది. ఖచ్చితం నా పరిస్థితి అన్నయ్యకు తెలిస్తే ఎలాగయింది? పిచ్చి అన్నయ్య! అందరూ తనలాగే అమాయకంగా నిష్కల్మషంగా వుంటారని అనుకుంటాడు! నేను పెళ్ళికి వెళ్ళిన సేత ఎంత బాధపడతాడు. అబ్బ! యింక అలోచించలేకపోయా! అనలే అన్నయ్య మనస్సు చాలా సున్నితం!

అప్పుడు నేను హైద్రాబాదులో బి. ఎస్ సి చదువుతున్నాను. హాస్టల్లో వుండేదాన్ని! ఫ్రైడల్ ఇయర్లో నేను, తార స్నేహితుల మర్యాదం!

విజిటింగ్ నమయంలో హాస్టల్ అమ్మాయిలను కలుసుకోడాన్ని వాళ్ళ బంధువులు ఎన్నుకొండేవారు. నా కెవ్వరూ బంధువులు అక్కడ లేకపోవడంవల్ల నా కెవ్వరూ వచ్చేవారకాదు. అందర్నీ చూస్తూంటే: నాకిప్పించేది: “నాకూ ఒక అన్నయ్యంటే, యిక్కడే చదువుకుంటూంటే, వాడు అప్పుడు నవ్వు చూడడాన్ని వచ్చేవాడ”

ఈ మాటే ఒకసారి తారతో అన్నాను. అది నవ్వు, “నీకు అన్న కావాలంటే యింతకాలం చెప్పలే దెందుకు? నరేలే! ఇప్పుడన్నా చెప్పివుగా నేను చూచి పెడతాళే” అంది. ఏదో తమాషా అంది అనుకోని ఎప్పుడోకాదు యిప్పుడే కావాలి” అని అన్నాను.

“అయితే నీవు, మా అన్నయ్య వచ్చేట్టేనే అయింది” అంది.

వేరేవాళ్ళతో మాట్లాడానికి భయపడే నేను ఎలా వెళ్ళానో యేమో మొత్తానికి తారతో వెళ్ళాను. అప్పుడు చూచాను తార అన్నయ్యను. అంటే యిప్పుడు మా అన్న. తార మా ఇద్దర్నీ ఒకరి వొకరికి పరిచయం చేసింది. నేను మాట్లాడడానికి ముందు కొంచెం బిడియవట్టా. అన్నయ్య కలుపుగోలుతనంముందు నా బిడియం మారుచుంది! “ఇంత మంచి వాళ్ళుంటారా” అని నా కా రోజు చాలా ఆశ్చర్యం చేసింది! ఒక్కరోజులోనే నాకు అన్నయ్య చొరీ కాదు.

నా జీవితంలో అన్నయ్యను మొదిటిసారిగా కలుసుకొన్న అరోజు ఎప్పటికీ మర్చిపోలేను.

ఇక అప్పటినుండి బయటకు ఎక్కడకు వెళ్ళినా తార, నేను, అన్నయ్య—ముగ్గురం కలిసే వెళ్ళేవాళ్ళం.

అన్నయ్య అనేవాడు: “నాకీప్పుడు ఒక్క చెల్లి కాదు ఇద్దరు.” చెల్లీ అని పిలిచేటప్పుడేవడం నా కెంతో సంతోషంగా వుండేది.

ఈ విధంగా కొన్ని రోజులు గడిచిపోయాయి! ఒక రోజు మా రూమ్‌మేట్ సరోజ వచ్చి "యిదిగో సుమతీ! నీవు తార—వాళ్ళ అన్నతో తిరుగుతుంటే అందరూ ఏమనుకుంటున్నారో తెలుసా? కొంచెం జాగ్రత్తగా ఉంటే మంచిది" అని అంది.

నాకు భలే కోపం వచ్చింది. "అందరూ ఏమన్నా అనుకోవీ తోకం అంటే నా కేం భయంలేదు. తిరిగి వాళ్ళకు లేని భయం నా కెందుకూ? అందరూ ఏదో అనుకుంటారని మా అన్నను నేను వదులుకోలేను. దయచేసి మళ్ళా ఇటువంటి మాటలు నా దగ్గర అనకు" భువితంగా మొఖంపడి చెప్పేశాను. అంతే! అప్పటినుండి సరోజ నాతో మాట్లాడటం మానేసింది.

ఈ సంగతి అన్నయ్యతో చెప్పే చాలా బాధ పడ్డాడు. అయ్యో! ఈ సంగతి ఎందుకు చెప్పినా అని విచారించాను. అన్నయ్య కొంచెం సేవయిన తర్వాత "అనవసరంగా లేనిపోని మాటలు అప్పించుకోడం ఎందుకు? ఇప్పటినుండి మనం ఎక్కువగా కలుసుకోవద్దు. ఏమంటావ్ చెల్లీ?" అనడంతో నిజం చెప్పిద్దా—నాకు కోపం ఏడువూ రెండూ వచ్చాయి!

నేను "అదేంటన్నయ్యా! అలాంటావ్. వాళ్లేదో అన్నారని మనం కలుసుకోవడం మానేయాలా? నీది మరి యింత సుతి మెత్తని హృదయం అని తెలిస్తే అసలు నీలో ఈ సంగతి చెప్పకపోదునే" అన్నాను.

ఆ రోజు సినిమా ప్రోగ్రాము ఉండడంతో తప్పిం గొడవన్నీ మర్చిపోయి బయలుదేరడామనుకుంటున్నట్టి "అన్నట్లు చెప్పడం మర్చిపోయా. రేపునాకు తెమిస్త్రీ వర్ణిస్తుంది. మీరిద్దరూ వెళ్ళండి" అంది తార.

అలాగయితే ఈ రోజుకి సినిమా మానేస్తామని అన్నాను మేమిద్దరం. "నేను రాత్రేకి పోయినందుకు మీరిద్దరూ మానేయడం యేం బాగోలేదు. మీరు వెళ్ళి తిరవలసిందే" అని పట్టుబట్టింది తార.

సరేనని అన్నయ్య, నేను బయలుదేరాం. ఇంతకాలం ముగ్గురం కలిసి పోయేవాళ్ళుగాని ఈసారి అన్నయ్య, నేను—యిద్దరమే వెళ్ళున్నాం! నాకు అది తప్పగా కాని, భయంగాకాని తోచలేదు. తోకం గ్రుడ్డిది. మమ్మల్ని చూచి పెడతాళు తీస్తుంది! కాని దేవుడికి తెలుసు చూ హృదయ వైర్మల్యం! అదేవాల!

టిక్కెట్లు తీసుకొని లోవలికి వెళ్ళేటప్పటికి సరోజ, ఆమె స్నేహితురాళ్ళు కనిపించారు. మమ్మల్ని చూడగానే ఏదో చెప్పుకుంటూ నవ్వుకుంటున్నారు.

సినిమానుంచి వచ్చిన తర్వాత 'మంచి సినిమా పోగొట్టుకున్నావ్ పాపం!' అని తారను ఉడికించా! ఆ మరుసటిరోజున డైనింగ్ రూమ్‌లో సరోజ ప్రక్కనవున్న అమ్మాయిలతో ఏదో రహస్యంగా చెప్తంటే వాళ్ళు మధ్యమధ్య వాస్తేవు చూస్తూ న్నారు! నేను గమనించకుండా నావైపు చూడాలనే వాళ్ళ తాపత్రయం చూస్తుంటే నాకు నవ్వు వచ్చింది. వాళ్ళ మూర్ఖత్వానికి ఏమనాలో నాకర్థం కాలేదు.

మననవ్వులు మంచినీ ఎప్పటికీ ముందుగా గ్రహించ లేరనుకుంటూ!

ఒకరోజు అన్నయ్య తాను వచ్చినట్లు తెలుపుతూ

ప్యూవీక్ కాగితంయిచ్చివంటాడు. తార వస్తూందేమో, యిద్దరం కలిసి పోదామనుకున్నాను. ఇంకా ఏం చేస్తున్నా అని కాలేజీకి వెళ్ళి (హాస్టలు, కాలేజీ ఒక దగ్గరే వున్నాయి) చూస్తే ఇంకా కెమిస్ట్రీ ప్రాక్టి కల్స్ చేస్తుంది. నన్ను చూచి బయటకు వచ్చింది. అన్నయ్య వచ్చాడు అని చెప్పాను. తనకు రావడానికి వీలులేదని, నన్ను వెళ్ళి మాట్లాడమని, వీలుఅయితే తర్వాత వచ్చి కలుసుకుంటానని చెప్పింది.

సరేనని చెప్పి వెళ్ళాను. అన్నయ్య యేదో జోక్ చెప్తుంటే ఒకటే నవ్వుతున్నాను. ఇంతలో ఎవరో తెలిసినవాళ్ళు వస్తున్నట్లు దూరంనుంచి కనిపించింది. ఎవరై వుంటారా? అని ఆలోచిస్తుండగానే ఆ వ్యక్తి దగ్గరకు వచ్చేటప్పటికి గుర్తుపట్టాను. అంతే. ఆశ్చర్యంతో అలాగే గుడ్లప్పగించి చూడటం మొదలుపెట్టాను.

"నీకు కఠినాతి కఠిన శిక్ష విధిస్తున్నాను." అన్నాడు న్యాయమూర్తి అతి గంభీరంగా. న్యాయస్థానంలో జనం చెవులు నిక్కించి కఠినాతి కఠిన శిక్ష ఏమిటా? అని ఆలోచిస్తున్నాను.

గట్టిగా ఊపిరి పీల్చుకొని న్యాయాధికారి ఇలా అన్నాడు. "నిన్ను జైలుకి పంపి హాయిగా బ్రతికే నివ్వను. ఈ క్షణాన విడుదల చేస్తున్నాను. పన్నుల భారం, నిరుద్యోగం, రాజకీయ కక్షలు, అణ్వస్త్రాల వల్ల వాటిల్లే ముప్పులతో సతమత మవుతూ ఉండు"

"సింహం" (విజయవాడ)

రెండుని మిషిలు అలాగే గడిచిపోయి తర్వాత "అన్నయ్యా! బావ వచ్చాడు" అని చెప్పి లేవబోతూండగా బావ మావైపు తీక్షణంగా ఓసారి చూచేటప్పటికి గుండె బేరకరయింది. అలాగే తడబడుతూ వెళ్ళి, బావను విటిలర్స్ వున్నకంలో పేరు వ్రాయమని చెప్పాను. తర్వాత అన్నయ్యదగ్గరకు తీసుకొని వచ్చాను.

"ఈయన ప్రభాకరన్నయ్య! ఇక్కడ కెమిస్ట్రీలో రిపెర్ని చేస్తున్నాడు." ఇక "ఈయన మా బావ — రాజు. వైజాగ్‌లో ఇంజనీరింగ్ చదువు తున్నాడు" ఇలా యిద్దర్నీ పరిచయం చేశాను.

అన్నయ్య ఎంతో సరదాగా చనువుగా బావతో మాట్లాడుతున్నాడు గాని బావమటుకు ఏదో ముఖమీద కూర్చున్నట్లు కనిపించాడు. మధ్యమధ్య నేను కూడ మాట్లాడుతున్నాను. ఇంతలోకి తార కూడ

వచ్చింది. మాబావను ఆమెకుకూడ పరిచయంచేశాను. కొంత సేవయినతరువాత తార తానేదో అర్జెంటుగా కొనాలని, అందుకు తోడుగా అన్నయ్యను తీసికొని వెళ్ళున్నానని లేచింది.

"పాపం చాల కాలానికీ—అదీ అకస్మాత్ గా కలుసుకున్నారని గాబోలు బాగా మాట్లాడుకోండి. జెస్ట్ అఫ్ లక్" అని నవ్వుతూ తార అన్నయ్యతో వెళ్ళిపోయింది. దాని కొంటే మాటలకు నాకు నవ్వు వచ్చింది గాని బావముఖం చూచేటప్పటికి నవ్వు మాయమయింది. ఇంతసరకూ అడుగుదామనుకొన్న విషయాలు యిక అడగకుండా వుండలేక పోయాను.

"ఏం బావా! యింత అకస్మాత్తుగా వచ్చావు. ఒక్క ఉత్తరమన్నా వ్రాయకపోయావా?" నే ననుకోని విధంగా మొఖం యింకా తీవ్రంగా మారింది. నే నానించని జవాబు కాదు — ప్రశ్న — "ఏం నే నకస్మాత్తుగా వచ్చినందుకు పట్టుబడ్డావని బాధగా వుందా?"

ఛీ! బావ ఎంత నీవంగా ఆలోచిస్తున్నాడు? ఇప్పుడర్థమయ్యింది. ఏదో అనుమానముండే అంత దూరంనుంచి వచ్చాడన్నమాట!

నేను ఇంక ఏమీ చెప్పలేకపోయాను! అవును చెప్పినా లాభంవుండదు.

ఇక నేను అడగవలసిన అవసరం లేకపోయింది బావ చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు. "నా స్నేహితుడు ఒకడు ఇక్కడ ఉన్నాడు. వాడు వ్రాసిన ఉత్తరం మొన్ననే అందింది. నీవు, ఆ ప్రభాకర్ కలిసి తిరగడం వాడు చూచాడట! స్నేహితుణ్ణి గాబట్టి నీ మేలు కోరి చెప్పావు. ఆ సంగతి ఏదో తెల్పుకో" అని నిజంగా ఈ సంగతి చదివేటప్పటికి నాకు మా ప్రెండేమీద కోపం వచ్చింది. ఏదో పారబడి ఉండడాని అనుకున్నాను. అయినా అనుమానమేమీ ఉండకూడదని వెంటనే బయలుదేరి వచ్చాను. కాని, ఇంక ఏమీ అడగకుండానే బుజువాజైపోయింది." ఇదన్నమాట సంగతి. నేను నోరెత్తకుండా అలాగే ఉన్నాను. నేను మౌనంగా ఉండడంతో ఇంకా కోపం రెచ్చిపోయి, "ఛీ! నీవు ఇలాంటి దానినని నేను ఎప్పుడూ పూహించననా పూహించలేదు. పోనీ, ఇప్పటికన్నా నీ రూపం బయట పడింది. ఇక నీకు, నాకు ఎటువంటి సంబంధంలేదు."

ఒక్కసారి షాక్ తిన్నట్లుయింది. సహృదయుడనుకున్న బావనా ఇలా మాట్లాడుతున్నాడు. ముందు నెనుక లాలోచించకుండా ఎలా దూషిస్తున్నాడు. ఇక భరించలేకపోయాను! ఎంత సగుచిత భావాలు లేకపోతే అంతదూరంనుంచి సరుగిట్టుకొని వచ్చాడు. ఇటువంటి భావాలున్నవాడిని చేసుకోనేకంటే పెండ్లి మానుకోవడమే నయమనుకున్నాను.

ఇక కోపంపట్ట లేక అనేకాను 'బావా! నీకిటువంటి తలంపులుంటాయని నే నెప్పుడూ అనుకోలేదు. మన పెండ్లికాకముందే నిన్ను బాగా అర్థం చేసుకోదానికి నాకు మంచి అవకాశం ఇచ్చినందుకు నీ మేలు ఈ జన్మలో మర్చిపోలేను. ఇక పన్నా" అని హస్త లోక్తి వెళ్ళిపోయాను.

అలాగని వచ్చేశానే గాని, నిజంగా నా హృదయం బ్రద్దలైపోతోంది.

ఇంతకాలం నేను నిర్మించుకున్న ఆశ

పాదాలన్నీ నేటితో కుప్పగా కూలిపోయాడు! బావ యింజనీరింగ్ పూర్తిచేస్తాడు. తర్వాత... ఇలా ఆలోచిస్తూ ఇబ్బరోజులు గడిపాను. గాని ఈ రోజుతో జీవితం శూన్యంగా మారింది.

ఇలా ఆలోచిస్తూండగా తార వచ్చింది. నేను కుంచంచీదనుంది లేచి యేమీ జరగనట్లు పుండ దానికి ప్రయత్నించాను. ఎందుకంటే ఈ సంగతి అమెకు చెప్పేతే అన్నయ్యకు తప్పక చెప్పేస్తుంది. అనలే అన్నయ్యది సున్నిత హృదయం.

“ఏమే! బావ వచ్చినందుకు మొహం అంత చక్కగా వుండే? అప్పుడే వచ్చి వెళ్ళిపోయాడనా యేమిటి కొంపదీసి” అని అంది ఏచార రేఖలు కన్నీస్తున్న వా మొఖంచూచి

బలవంతంగా నవ్వుతెచ్చుకోడాన్ని ప్రయత్నం చేసి అప్పటికి ఎలాగో తప్పించుకొన్నాను.

కాలేజీ చివర బరవోలోకి వచ్చేశాము. గనుక వరీక్షలకు నవ్వులనుపుతున్నాం! అన్నయ్య అప్పు డప్పుడూ వచ్చేవాడు. కెమిస్ట్రీలో అర్థంకానివి చెప్పేవాడు.

ఏ బ్రవరి చివరి వారంలో హాస్టల్లోడే ఏర్పాలు చేశాము. ఆరోజు బంధువులను, మిత్రులను అహ్వా పించవచ్చును. నేను అన్నయ్యను ఆహ్వానించాను. ఆరోజు కన్వెల్షన్ మర్చిసోయి యెంతో సరదాగా గడిపాము. హాస్టల్లోడే ఎప్పుడూ రాత్రిలే జరుపు తారు. ఆరాత్రి ఎందు చాలా బాగా ఏర్పాలుచేశాము.

అన్నయ్య సరదాకి “ఏం! మీ డీప్సులు ఎంత శోధా లంగా వుంది. అనవసరంగా వచ్చాను. నమయం దండుగి మా హాస్టల్లోడే ఎంత బ్రహ్మాండంగా చేసామో చూడండి” అని అంటూ రెండో ఐస్ క్రీమ్ కవ్ తీసుకొన్నాడు. అప్పుడు నేను “ఏం అన్నయ్యా! మే మేమీ బాగా చేయలేదంటూనే రెండో ఐస్ క్రీమ్ కు తప్పేస్తున్నావ్ పావం! మమ్మల్ని సంతోషపెట్టడాని కనుకుంటూ! థాంక్స్!” అనే అప్పటికి అన్నయ్య వజ్రకుండా ఉండలేకపోయాడు.

హాస్టలు గదులన్నీ అన్నయ్యకు నేను, తార చూపించాము. మా గదిలో కాస్తేపు కూర్చున్నాడు. ఇక పదివ్వర అవడంతో వెళ్ళిపోయాడు.

వరీక్షలు మరీ దగ్గర పడటంతో అన్నయ్యను తరచుగా కలుసుకోడానికి వీలులేకపోయింది.

ఎలాగో వరీక్షలు అయ్యాయనిపించుకొన్నాం. ఇంటికి వచ్చేముందు అన్నయ్యనొకసారి కలుసు కొన్నాను.

“ఏం చెల్లీ! వరీక్షలు బాగా వ్రాశావా?” అడిగాడు అన్నయ్య

“ఆ ఏదోలే. మాబోటివాళ్ళకు వుండనే వుందిగా జనతాక్లాసు. ఫర్వాలేదు” ఇద్దరం నవ్వు కున్నాం! అంతే. అదే నేను ఆఖరిసారిగా అన్నయ్యను చూడడం! మా ఊళ్లో వాలుగు రోజులుండి పెద్దమ్మకూతురు పెండ్లి యింకా పదిహేను రోజు లుండగానే వాళ్ళ ఊరికి రమ్మని నాకు వుత్తరం వ్రాసింది. నేను అన్నయ్యకు మా పెద్దమ్మవాళ్ళ యింటి చిరునామా వ్రాసి, అక్కడికే వుత్తరాలు వ్రాయమని చెప్పి ప్రయాణమయ్యాను.

నెల తర్వాత యింటికి వచ్చేశాను. కొన్ని రోజులకు ఫలితం కూడా వచ్చేకొయి. మరిరెండు

జీవితం

రోజులకు అన్నయ్య ‘కాంగ్రెసులేట్స్’ అంటూ ఉత్తరం వ్రాశాడు.

“ఆ ఉత్తరం ఎక్కడనుండి వచ్చింది?” అమ్మ ప్రశ్న.

‘అన్నయ్య వ్రాశాడు.’ అంటూ చూపాను. ఆ అన్నయ్యగురించి అడుగుతుండనీ, అప్పుడు సరదాగా అంతా చెబుదామని ఆశించాను. కాని అమ్మ మాట్లాడకుండా వెళ్ళిపోయింది! నాకు చాలా బాధ అనిపించింది. కొందనీ అమ్మకూడ ఆపార్చమేసుకో వడంలేదుకదా! ఊహించడానికే బాధపించింది.

నే ననుకున్నట్లే అమ్మకొంచెం సేవయింతర్వాత వచ్చి, ‘సుమతీ! ఆ ప్రభాకర్ కి ఉత్తరం వ్రాద్దామను కుంటున్నావేమిటి? ఆటుసంబంధి పిచ్చివనులు చేరుకు’ అన్నది.

విమర్శకు డడిగాడు రచయి

తను : ఏమయ్యా, నీ నింత తిడుతూ నీవు నైకంమీద వ్యాసం వ్రాశానే! ఖాతర్ లేదా? అని.

రచయిత: “మీరు నా పుస్తకం కొని చదివారా?” “లేదు” అన్నాడు విమర్శకుడు. “నా పుస్తకం కొని చదవడం నాకు ఆవ్యక్తి మీద ఖాతర్ వుండదు.

—విద్యారాజీ.

ఇది నేను కొంత అనుభవంమీద ఊహించుకొన్న విషయం కాబట్టి బావ వచ్చినప్పుడు పొందిసంత బాధ కలగలేదు. మన మనస్సు లెంత పవిత్రంగా వున్నా, ‘మనవాళ్ళే మనసు నమ్మకపోతే ఎంత బాధగా వుంటుంది! ఇక నేరే మనుష్యుల సంగతి చెప్పనక్కర లేదుకదా!’

బావ ఇంజనీరింగ్ పూర్తిచేశాడని తెలిసింది. కాని యిప్పుడు ఆ విషయాలతో నా కే నంబంధం లేదు. అడిగాక ఒకరోజు బావదగ్గరనుండి మా నాన్నకు వుత్తరము వచ్చింది. “మీ అమ్మాయికి నాకంటే ఎంతో అందగాడు, చదువుకున్నవాడు దొరుకుతాడు. నేను కోరేది కూడ అదే!” ఇది ఆ ఉత్తరంలోవున్న సారాంశము.

అమ్మా, నాన్నలకు నేనే సంగతులన్నీ ముందు ముందు చెప్పకుండడమే మేలనుకొని యేమీ చెప్ప లేదు. ఇప్పుడు వాళ్ళకు ఆ ఉత్తరంలోవున్న సంగ తులు అర్థంకాక తెల్లబోయారు. నేను ఏద్యు మొదలుపెట్టా వనుకొని ఏన్ను అనునయించ బోయారు గాని, నేను విరాగినిలా అలాగే శూన్యంగా చూస్తూండటంతో మరీ తెల్లబోయారు.

వాళ్ళు సంబంధాలు వెదకటం మొదలుపెట్టారు. వా నిర్దోషిత్వాన్ని తెలియబరుస్తూ బావకు వుత్తరం వ్రాద్దామని ఎన్నోసార్లు అమకొని అభిమానం అడ్డు రావడంతో మానేశాను.

“నాడు చెప్పేలి కాబోలు, తనకంటే మంచివాడు దొరుకుతాడని. వాడకంటే పదిరెట్లు ఎక్కు వయన వాడిని తెస్తాను. ఏనుసుకున్నాడో దొర్నా గ్యడు!” ఇవి రోజూ నాన్న అనే మాటలు. యింకా గట్టి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు.

నాకునూత్రం పెళ్ళిచేసుకోవాలని అనిబులేదు. జీవితంలో ఒకసారి ప్రేమించాను! పెద్ద డెబ్బ తిన్నాను! ఇక చాలు. అనుభవం సంపాదించా. మళ్ళీ యింకొకర్ని నమ్మలేను! ఎలాగో డైర్యం వుంజుకొని అమ్మకు చెప్పాను “నన్ను ఇలా వదిలేయండి, నేనే డన్ను పుద్దోగం చేసుకొని బ్రతుకుతాను గాని పెళ్ళి చేసుకోను.” అమ్మ నా మొండతనం చూచి ఓదరించు కొంది.

నాన్న ఈ సంగతి విని “సుమతీ! మన ఇంటి మర్యాద నిలబెట్టడానికన్నా నీవు పెళ్ళిచేసుకొని తీరవలసందే! ఒకవ్రక్కన అంతా సిద్ధపవుతుంటే నీ విలువంటి పిచ్చిపేషలు వెయ్యకు” కసిరారు నాన్న!

నేను మౌనంగా విన్నాను. ఆ రాత్రి నేను యెద్దినంత ఎప్పుడూ ఏడ్వలేదనుకుంటూ! ఇక పెళ్ళి పదిరోజులుండి! బావను పెళ్ళికోడుకుగా ఊహించుకొన్నాను. నా పిచ్చి ఊహలకు అంత బాధరోమా నవ్వుకున్నాను. చచ్చిపోతే? అను కున్నాను. బ్రతికి సాధించలేనిది వచ్చి సాధిస్తానా? బ్రతికడానికి భయం, గాని చావడానికి డైర్యంలేదు.

ఈ వార్త తెలియగానే చుట్టుప్రక్కల అమ్మ లక్కలందరూ మా యింటికి వచ్చి బోగట్టా నేక రించడం మొదలుపెట్టారు.

ఈ ప్రపంచంనుంచి దూరంగా పారిపోయి ఏ కొండ లోన్లో తలదాచుకుంటే బాగుంటుందనిపిస్తుంది! కాని యిదిమలుకు సాధ్యమవుతుందా!

నేను అన్నయ్య పెళ్ళికి వెళ్ళలేకపోయాను! మీరు ఆశ్చర్యపోనకుంటూ!

మరునటిరోజు అన్నయ్యకు ఉత్తం వ్రాశాను. వా బాధంతా వ్రాసేద్దామనుకొన్నాను గాని అన్నయ్య బాధపడతాడని యింతకాలం దాచిన విషయాలా ఇప్పుడు చెప్పటంలో అర్థంలేదు! “అయన ఆర్డెంటుగా ఏదో ఊరికి వెళ్ళవలసివచ్చింది! అందు కని రాలేక పోతున్నాం! క్షమించన్నయ్యా!” యిలా క్లుప్తంగా వ్రాశాను. అన్నయ్యకు అబద్ధం వ్రాస్తు న్నందుకు బాధగా ఉన్నా గత్యంతరంలేక ఉత్తరం పోస్ట్ చేశాను.

ఇదంతా జరిగి యిప్పటికి అయిదు సంవత్సరా లయింది. ఇంతసరమా అన్నయ్యను చూచే అదృ ప్తము కలుగలేదు. మొదలన్నా ఆ భాగ్యం కలుగు తుందనే ఆశతో కనిపిపెట్టు కున్నాను. ఎందుకంటే పెళ్ళికాగానే అన్నయ్య, వదిన విడేశాలకు వెళ్లారు.

